

Valencia (2)

Valencia, in bevolkingsoomvang overeenkomend met Amsterdam, is een uitermate levendige stad, waar royale parken en intieme patio's voldoende tegenwicht bieden tegen alle drukte. Door de gunstige ligging aan de Middellandse Zee is het weer er het gehele jaar uitermate mild. Het leven speelt er zich veelal op straat af. In het centrum met zijn rijkgeschakeerde architectuur bevinden zich diverse interessante musea en theaters.

Plaza de la Virgen

Plaza del Negrito

Plaza Redonda

Pleinen en parken

De oude binnenstad kenmerkt zich door sfeervolle pleinen, veelal met klaterende fonteinen en omzoomd door imposante gebouwen. Op de Plaza de la Virgen ligt een Neptunusachtige figuur, symbool van de rivier de Turia, loom uitgestrekt boven de fontein. Op dit plein staan de basiliek en de kathedraal broederlijk naast elkaar. De Plaza Redonda heeft een dubbele ring winkeltjes met stoffen en flamencokleding. Aan de Plaza del Mercado staan behalve de centrale overdekte markt de Lonja de la Seda (de zijdebeurs) en de kerk van San Juan del Mercado. Ook de Plaza del Ayuntamiento heeft met het gemeentehuis en het Palacio de Comunicaciones, (het hoofdpstkantoor) een stijlvolle omlijsting. Het meest intieme plein is de piepkleine Plaza del Negrito, zo genoemd omdat het bronzen beeldje al snel na plaatsing zwart uitsloeg.

De rivier de Turia die vroeger veelvuldig buiten zijn oevers trad, werd in de vijftiger jaren van de vorige eeuw omgeleid en de droge rivierbedding kreeg een bestemming als langgerekt sport-, fiets- en wandelpark: de Jardín del Turia. Het aanvankelijk plan om er een autoweg aan te leggen, is gelukkig niet gerealiseerd, maar nu raast wel aan weerszijden van de voormalige rivierbedding een voortdurende stroom verkeer. De vele bruggen die het park overspannen, met als oudste de Romeinse Puente del Real, houden het beeld van de voormalige rivier levend. Naast het Museo de Bellas Artes liggen de schaduwrijke Jardines Reales. In de al twee eeuwen bestaande botanische tuin is een variëteit aan cactussen en palmbomen te zien.

Jardines Reales

Jardín del Turia

Patio de la Lonja de Seda

Fundación Municipal del Cine

Museo de Bellas Artes

Museo Nacional Cerámica

Musea

Valencia telt vele interessante musea. Zoals overal in Spanje zijn de entreprijzen laag gehouden, maar toch is het in de musea over het algemeen aangenaam rustig, af en toe een groepje scholieren of huisvrouwen daargelaten.

In het Palacio del Marqués de dos Aguas werd in 1954 op initiatief van González Martí het Museo Nacional de Cerámica gevestigd. Dit stadspaleisje in gotische stijl werd in de vijftiende eeuw gebouwd voor een rijke, adellijke familie, rond 1740 werd het van rococo-ornamentiek voorzien en in de negentiende eeuw nogmaals weelderig opgetuigd met diverse allegorische beelden. Er is een omvangrijke collectie keramiek uit vele eeuwen te bewonderen.

Het Museo de Bellas Artes met zijn opvallende blauwe koepel is gehuisvest in een voormalig klooster. Het werd in 1967 grotendeels herbouwd in neoclassicistische stijl en nog recent gerestaureerd. De vaste collectie omvat werken van voornamelijk Spaanse schilders uit de vijftiende eeuw en de Renaissance. Het museum beschikt over een lommerrijke patio.

Het Instituto Valenciano de Arte Moderno (IVAM) wordt beschouwd als een der belangrijkste musea voor moderne kunst in Spanje. Het is gebouwd in 1989 en beschikt over zeeën van ruimte. De permanente collectie, opgebouwd rondom een uitgebreide collectie werken van de Catalaanse beeldhouwer Julio González, levert tevens een goede representatie van diverse kunststromingen vanaf 1900.

In het Carmenmuseum, gevestigd in een voormalig klooster in de gelijknamige oude stadswijk, worden in een prachtig uitgewerkte tentoonstelling de verschillende ambachten toegelicht die bij de restauratie van gebouw en interieur een bijdrage leverden. Op termijn wordt dit het museum voor kunst uit de negentiende eeuw. Het Colegio del Patriarca uit 1583, sober van bouwstijl, herbergt onder meer werken van Vlaamse primitieven, El Greco en Fernando Yáñez. De Fundación Municipal del Cine, het filmmuseum, vormt vanaf 1980 jaarlijks het centrum van de Mostra de València, een belangrijk internationaal filmfestival

Keramisch meubilair

Salón de Cristal in het Ayuntamiento

Plastiek Julio González

Architectuur

Al wat van de oude stadsmuren rest zijn twee robuuste poorten, de Torres de Serranos en de Torres de Quant, beide daterend uit het eind van de veertiende eeuw. In de Torres de Serranos werden in vroeger eeuwen adellijke gevangenen opgesloten.

Het Ayuntamiento, het stadhuis, dateert, hoewel de barokke en classisistische elementen anders suggereren, pas uit het begin van de twintigste eeuw. In het midden van de symmetrische frontgevel staat een hoge klokkentoren, geflankeerd door twee lagere vierkante torens; op de uiteinden nog twee ronde torens. Zowel de gevel als de zalen en het trappenhuis zijn rijkelijk voorzien van allegorische voorstellingen.

De huidige overdekte Centrale Markt, in modernistische stijl met ijzeren pilaren, werd in 1928 geopend door de toenmalige koning Alphonso XIII. Op de ruim achtduizend m² oppervlakte zijn alle denkbare levensmiddelen in ruime mate voorhanden en steeds een lust voor het oog.

Het hoofgebouw van het Palacio de la Generalidad, in het begin van de vijftiende eeuw in deels laatgotische deels renaissancistische stijl opgetrokken uit grote zandsteenblokken, is nog altijd de zetel van het bestuur van het Autonome Gebied Valencia. Het beschikt over fraaie zalen en een ruime patio. Vanaf het grote balkon kunnen de autoriteiten langstrekkende processies goed in ogenschouw nemen. Ook in dit complex zijn de zalen en plafonds geornamenteerd, vooral de koninklijke ontvangstaal.

Torres de Serranos

Ayuntamiento

Mercado Central

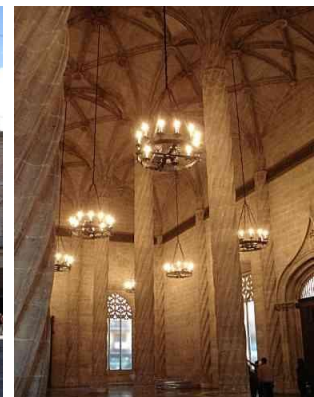
De kathedraal van Valencia, gewoonlijk la Seu genoemd, gebouwd op de plaats waar ooit een moskee stond, werd in 1238 ingewijd en toont na verschillende uitbreidingen en verbouwingen inmiddels diverse bouwstijlen, van romaans via barok en gotisch tot neoclassicistisch. In de Burgeroorlog werden delen van de kathedraal door brand verwoest en de huidige omvang dateert van 1970. De relatief gemakkelijk te beklimmen achthoekige klokkentoren, de Torre del Miguelete, is een charmant bouwsel uit het begin van de vijftiende eeuw.

De Basílica de la Virgen de los Desamparados, gewijd aan de Maagd van de Hulpbehoevenden, de patrones van Valencia, werd in de tweede helft van de zeventiende eeuw gebouwd na een pestepidemie. Het Mariabeeldje wordt bewaakt door twee beschermheiligen van de stad. De basiliek is opgetrokken op het vroegere forum romanum en onderaan de buitenmuren blijkt uit inscripties in het Latijn dat hier Romeinse grafstenen werden hergebruikt.

De bouw van Lonja de la Seda, de zijdebeurs, begon in de vijftiende eeuw, toen Valencia een belangrijke handelsstad was. In dit gebouw werden eeuwenlang contracten afgesloten en processen op het gebied van handelsrecht gevoerd. Het gebouw is een voorbeeld van laatgotische bouwkunst, met een toren, zalen met spiralende zuilen en een mooie patio met sinaasappelbomen.

Kathedraal en Miguelete

Interieur Lonja de Seda

Estación del Norte

Dit door Demetrio Ribes ontworpen treinstation is in 1917 in gebruik genomen en ligt vlak naast de neoclassicistische arena aan de zuidrand van het stadscentrum. Zowel binnen als buiten zijn in het station op kleurrijke tegeltableaus en mozaïeken allerlei taferelen uitgebeeld. In de hal met imposante stalen overkapping, marmeren vloer en originele houten loketten en lambrizingen wordt de reiziger in vele talen een goede reis gewenst. Een adelaar middenop de frontgevel staat symbool voor snelheid, terwijl de elf perrons aan de achterzijde bijna een eeuw het toneel vormden van het reizigersgewoel. Eind 2010 is vlakbij een nieuw station in gebruik genomen voor de AVE, de Spaanse hogesnelheidslijn.

Enkele illustere figuren

Natuurlijk gaat een stad als Valencia met een rijke historie prat op vele historische figuren, wier levensgeschiedenis naarmate de eeuwen verstreken met toenemende mythevorming zijn omgeven. Enkele tot in de huidige tijd in Valencia vereerde personages:

San Vicente Mártir, afkomstig uit Zaragoza, overleed in 304/305 in Valencia, na langdurig gemarteld te zijn in het kader van de christenvervolging door de Romeinen. Daarvoor was hij 700 km te voet van Zaragoza naar Valencia getrokken om het christelijk geloof te verkondigen. Al in de Moorse tijd werd hij heimelijk vereerd. Volgens de legende bekeerde hij op het laatst zijn beul en werd zijn gemartelde lichaam door raven bewaakt tegen aaseters. Behalve in Valencia wordt hij ook onder meer in Lissabon en Venetië vereerd als genezer van zieken.

Rodrigo Díaz de Vivar, el Cid, was een ridder uit de elfde eeuw die als opperbevelhebber van het koninklijke leger Valencia veroverde op de Moren en als een vorst over de stad heerste. Hij werd de beroemdste strijder aller tijden van Spanje, de belichaming van ridderlijkheid en deugd. Cid is een verbastering van het Arabische *sayyid*, heer. Het heldendicht *Cantar de Mio Cid* is aan zijn leven gewijd, evenals verschillende romans en toneelstukken.

San Juan de Ribera, aartsbisschop van Valencia, werd geboren in Sevilla in 1532 als zoon van een hertog en overleed in 1611 in Valencia. Paus Pius VI benoemde hem in 1562, zeer jong, tot bisschop van Badajoz en in 1568 werd hij aartsbisschop van Valencia, waarbij hij ook wereldlijke macht had als onderkoning voor Valencia. De priesteropleiding *Corpus Christi El Patriarca* werd door hem gesticht.

Don Marcelino Olaechea Loizaga (1889-1972) was aartsbisschop van Valencia vanaf 1946. Aan hem heeft de stad niet alleen op religieus gebied (kerkelijke feesten, kerkenbouw, bevordering onderwijs) veel te danken, maar ook op sociaal gebied: hulp voor hulpbehoevenden en bevordering van sociale woningbouw.

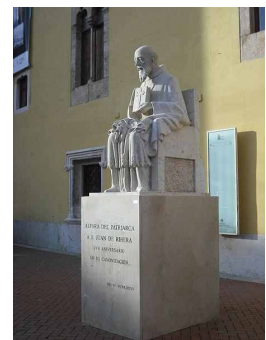
El cid

San Vicente Mártir

Don Marcelino

San Juan de Ribera

De stad van kunsten en wetenschappen

De Ciudad de las Artes y las Ciencias is een architectonisch complex in de voormalige bedding van de Turia. Het immense project werd vanaf 1990 ontwikkeld door Santiago Calatrava (1951) in opdracht van de Generalidad Valencia en op basis van een plan van de hoogleraar wetenschapshistorie J.M. López Piñero (1933-2010). Het is een futuristisch landschap geworden van gebouwen in golvende en gebogen lijnen, gesitueerd tussen waterpartijen. Calatrava ontwierp zelf de meeste gebouwen en de imposante brug.

De Hemisférico, een gebouw in de vorm van een oog, omvat een enorme zaal met een projectiedoek van 900 m² waarop IMAX-films worden vertoond, enkele kleinere bioscoopzalen en een planetarium. Dit gebouw werd in 1998 als eerste opgeleverd.

Het ontwerp van het Museum van Wetenschappen, Museo de las Ciencias Príncipe Felipe, is geïnspireerd op een dinosaurus-skelet. In de gigantische ruimte worden de meest uiteenlopende thema's uit natuurkunde, astronomie en andere wetenschappen interactief gepresenteerd. Ook is er een uitgebreide hommage aan enkele Spaanse Nobelprijswinnaars.

Vanuit de Umbracle, een hoge, glasoverdekte wandelgang met inheemse planten en bomen is het gehele terrein prachtig te overzien. Bovendien zijn er hedendaagse beeldhouwwerken in opgesteld.

Het in 2002 geopende Oceanográfico is ontworpen door Félix Candela. Het bevat de grootste aquaria van Europa met in totaal 42 miljoen liter water, waarin 500 verschillende diersoorten leven. De overkapping, ontworpen door Adrián Peláez Coronado, heeft de vorm van een waterlelie.

Het Palacio de las Artes Reina Sofía telt vier grote zalen voor opera's, concerten, theater en exposities. Bij de officiële opening in 2006 werd er de opera *Fidelio* van Beethoven uitgevoerd.

Ofschoon de Ágora, een elliptische overdekte hal, eind 2009 al in gebruik genomen werd met het tennistournooi ATP World Tour 500, wordt er nog steeds aan de verschillende vleugels gebouwd. De vorm van dit met glas en keramiek beklede gebouw is door Calatrava bedoeld als verwijzing naar twee ineengeslagen handen.

De Puente de l'Assut de l'Or, genoemd naar een *azud*, een waterrad in de rivier, dat zich ooit daar in de buurt bevond, werd vanaf 2004 aangelegd en in 2008, na veel vertragingen opgeleverd. Met 180 meter lengte en zes rijbanen vormt de brug een waardige verbinding tussen het Museum en de Ágora. Vanwege de vormovereenkomst met het bekende hamsnijapparaat heet de brug in de volksmond *jamonero*.

Heleen Peeters, 27 januari 2011